

YA FANTASTIKA

ROZAMUND
HODŽ

SUROVA
LEPOTA

Prevela Ana Anastasijević

● ● ● ● Y ●
VULKAN

Beograd, 2018.

*Za Megan, Amandu i Kristen, koje su
mi rekle da napišem ovo delo*

Prvo poglavlje

Vaspitavana sam da se udam za čudovište.

Dan uoči venčanja jedva sam mogla da dišem. Strah i bes su mi se zgrušali u stomaku. Čitavog popodneva krila sam se u biblioteci, prelazeći prstima preko kožnih poveza knjiga koje nikad više neću dotaći. Naslonila sam se na police i poželela da mogu da pobegnem i vičem na ljude koji su mi namenili ovu sudbinu.

Posmatrala sam senke po ćoškovima biblioteke. Kad smo Astreja, moja sestra bliznakinja, i ja bile male, pričali su nam istu grozomornu priču kao i drugoj deci: *Demoni su napravljeni od senki. Ne gledajte predugo u senke, demon može da uzvрати pogled.* Za nas je ta priča bila još strašnija jer smo stalno viđale žrtve napada demona, koje su u svom ludilu vrištale, ili pak sasvim odbijale da govore. Njihovi najbliži vukli su ih kroz naše hodnike i preklinjali oca da primeni na njima svoje hermetičke veštine i izleći ih.

Ponekad bi uspeo da im olakša bol, ali od demonskog ludila nema pravog leka.

A moj budući muž – Nežni Gospodar – on je princ demona. Nije ni nalik onim zlim bezumnim senkama kojima vladao. Pošto je princ, daleko nadmašuje podanike: može da govori i uzme obličje u koje oči smrtnika mogu da pogledaju a da ne

polude. Ali ipak je demon. Šta će ostati od mene posle prve bračne noći?

Začuo se zreo kašalj i ja se okrenuh. Iza mene je stajala tetka Telemaha, stisnutih tankih usana i s jednim pramenom kose koji joj je štrčao iz punde.

„Trebalo da se obučemo za večeru.“ Izgovorila je to jednako tiho i staloženo kao što je prethodne večeri rekla: *Ti si nada svog naroda*. Sinoć, i hiljadu puta ranije.

Glas joj postade oštiji: „Čuješ li me, Nikta? Otac je organizovao oproštajnu večeru za tebe! Nemoj da zakasniš!“

Imala sam želju da je uhvatim za ona koščata ramena i protremem je. Pa, otac je i kriv što odlazim.

„Dobro, tetka“, prošaputah.

Otac je imao na sebi crveni svileni prsluk; Astreja bogato nabranu plavu haljinu s pet podsukanja; tetka Telemaha nosila je bisere; ja sam obukla najbolju crnu haljinu za žalost, sa satenskim mašnjama. I hrana je bila jednako otmena: ušećerani bademi, kisele masline, punjeni vrapci i očevo najbolje vino. Jedan od slugu je poput usidrenog broda stajao u uglu, kao da smo na banketu kod vojvode. Gotovo sam mogla da se pretvaram da to otac pokušava da mi pokaže koliko me voli, ili bar koliko ceni moju žrtvu. Međutim, čim sam videla Astreju gde crvenih očiju sedi za stolom, shvatila sam da je večera organizovana zbog nje.

Zato sam uspravljenih leđa sedela na stolici, jedva žvaćući hranu, ali sa zacementiranim osmehom. Razgovor je povremeno zamirao i tad bih čula teške otkucaje dedinog sata iz dnevne sobe, koji su odbrojavali sekunde do mog susreta s budućim mužem. Želudac mi se grčio, ali sam se još šire smešila i izgovarala vedre koještarije o tome kako je moj brak avantura, kako sam uzbuđena što ću se boriti s Nežnim Gospodarom, i zaklinjala se dušom mrtve majke da ću je osvetiti.

Zbog ovog poslednjeg Astreja je iznova klonula, ali sam se brzo nagnula prema njoj i pitala je za onog momka iz sela

– Adamast ili tako nekako – koji je često stajao pod njenim prozorom. Zašto da se ona ne raduje? Moći će da se uda za smrtnika i doživi starost u slobodi.

Znala sam da je moja ozlojeđenost nepravedna – ona se smejala zbog mene, kao što sam se i ja smešila zbog nje – ali mi je zla volja i dalje ključala negde u dubini mozga tokom cele večere, sve dok baš svaki osmeh i pogled koji mi je dobacila nisu postali grubi kao grebanje po koži. Stegla sam levu ruku ispod stola i zarila nokte u dlan, ali sam ipak uspevala da joj se smešim i pretvaram se.

Sluge su, najzad, sklonile prazne tanjire od deserta. Otac je namestio naočari i pogledao u mene. Znala sam da će uzdahnuti i ponoviti svoju omiljenu izreku: „Dužnost je gorkog ukusa, ali je slatka kad se pije.“ Znala sam da više brine zbog toga što žrtvuje pola nasleđstva svoje pokojne žene nego zbog toga što ja žrtvujem život i slobodu.

Ustadoh sa stolice. „Oče, mogu li da idem?“

Iznenadjenje ga preplavi na trenutak, ali je rekao: „Naravno, Nikta.“

Kratko mu klimnuh glavom. „Mnogo ti hvala na ovoj večeri.“

Pokušah da pobegnem, ali se tetka istog časa stvori pored mene. „Draga“, počela je meko.

Za drugi lakat prihvati me Astreja. „Hoću nakratko da porazgovaram s njom, znaš“, reče tetki i odvuče me u svoju sobu i ne sačekavši odgovor.

Čim se vrata zatvoriše iza nas, ona se okrenu prema meni. Uzdržala sam se da ne ustuknem, ali nisam mogla da je pogledam u oči. Astreja nije zasluživala bes, a najmanje ne moj. *Zaista nije*. Ali prethodnih godina, kad god bih je pogledala, u njoj sam videla samo razlog što ne mogu da izbegnem suočavanje s Nežnim Gospodarom.

Jedna od nas morala je da umre. Takva je bila pogodba koju je otac sklopio, a Astreja nije bila kriva što je nju odabrao da preživi, a ne mene. Ali svaki put kad bi se nasmešila, ja bih

pomislila: *Smeje se jer je bezbedna. A bezbedna je jer sam ja ona koja će umreti.*

Nekad sam mislila da ću, ako se budem dovoljno trudila, naučiti da je volim bez ogorčenosti, ali sam na kraju morala da prihvatim da je to nemoguće. Zato sam sad zurila u goblen na zidu – seoska koliba usred ružičnjaka – i spremala se da vrdam i smeškam se, i da lažem, sve dok ona ne ostvari svoj naum, nekakav nežan trenutak koji je isplanirala, a onda me pusti da se odvučem u sigurnost svoje sobe.

Ali kad je izgovorila: „Nikta“, glas joj je bio krkljav i slabšan. Iako to nisam želela, pogledala sam je – nije tu više bilo osmeha, ni ljupkih suza; ona je čvrsto pritiskala pesnicu na usta, kao da očajnički pokušava da zadrži samokontrolu. „Žao mi je“, reče. „Znam da me mrziš.“ I onda joj se glas slomi.

Izenada mi navre sećanje na jedno jutro, kad smo imale deset godina i kad me je odvukla iz biblioteke, zato što naša stara mačka Penelopa nije htela ni da jede ni da pije, i pištala je: *Otac može da je popravi, zar ne? Zar ne?* Ali već je znala odgovor.

„Ne.“ Zgrabih je sad za ramena. „Ne.“ Laž mi je zastala u grlu kao slomljeno staklo, ali sve je bilo bolje nego da slušam tu žalost bez imalo nade i da znam da sam je ja prouzrokovala.

„Ali umrećeš...“, zajeca ona. „Zbog mene...“

„Ne, nego zbog pogodbe Nežnog Gospodara s ocem.“ Naterah se da je pogledam u oči i nasmešim se. „A ko kaže da ću umreti? Zar ne veruješ da tvoja rođena sestra može da ga pobedi?“

Ali njena rođena sestra je lagala: nije bilo načina da porazim muža a da ne uništim i sebe. Međutim, toliko dugo sam je lagala da mogu da ga ubijem, tako da je sad bilo prekasno da prestanem.

„Volela bih da mogu da ti pomognem“, prošaputa ona.

Mogla bi, na primer, da predložiš da zauzmeš moje mesto.

Odagnah tu misao. Čitavog života, otac i tetka Telemaha tetošili su i štitili Astreju. Stalno su joj ponavljali da je njena

jedina svrha da bude voljena. Nije njena krivica što nikad nije naučila da bude hrabra, a još manje je kriva što su izabrali nju da živi, a ne mene. Osim toga, kako bih uopšte i mogla da poželim da živim po cenu sestrinog života?

Astreja nije bila hrabra, ali želela je da ja živim, a evo kako joj uzvraćam – htela bih da umre umesto mene.

Ako jedna od nas mora da umre, to treba da bude ona s otrovom u srcu.

„Ne mrzim te“, rekoh i skoro sam i sama poverovala u to. „Nikad ne bih mogla da te mrzim“, nastavih, sećajući se kako me je zagrlila kad smo sahranili Penelopu ispod stabla jabuke. Bila mi je blizakinja, rođena samo nekoliko minuta posle mene, ali je u svakom pogledu bila mlađa sestra. Morala sam da je štitim – i od Nežnog Gospodara, ali i od sebe, od beskrajne zavisti i ozlojeđenosti što su mi se uvukle pod kožu.

Astreja šmrknu. „Stvarno?“

„Kunem se potokom iza kuće“, rekoh našu varijantu zakletve na reci Stiks iz detinjstva. I dok sam izgovarala reči, govorila sam istinu jer sam se setila prolećnih jutara kad mi je pomagala da pobegnem s časova, kako smo trčale po šumi, i letnjih noći kad smo lovile svíce, pa jesenjih popodneva u kojima smo na gomilama opalog lišća glumile našu priču o Persefoni, i zimskih večeri kad smo sedele pored kamina, a ja joj pričala o svemu što sam tog dana naučila, na šta bi ona bar pet puta zadremala, ali nikad nije priznala da joj je to dosadno.

Astreja me privuče u zagrljaj. Obavila mi je ruke oko ramena i spustila mi glavu na rame, i ja se na trenutak osetih ušuškano, sigurno i savršeno.

I tada tetka Telemaha zakuca na vrata. „Nikta, draga?“

„Dolazim!“, doviknuh i odvojih se od Astreje.

„Vidimo se onda sutra“, reče moja sestra. Glas joj je i dalje bio mek, ali sam mogla da zapazim kako njena tuga zaceljuje, pa osetih da me polako iznova obuzima ozlojeđenost.

Sama si htela da je utešiš, podsetila sam se.

„Volim te“, rekoš, jer to jeste bila istina, bez obzira na sve ono drugo što mi se gnojilo u srcu, pa izadoh pre nego što je odgovorila.

Tetka Telemaha me je čekala u hodniku, stisnutih usana. „Ispričale ste se?“

„Ona mi je sestra, valjda je red da se oprostimo.“

„Oprostićete se sutra“, odgovori tetka vukući me prema mojoj sobi. „Noćas moraš da učiš o svojim dužnostima.“

Znam svoje dužnosti, htela sam da joj kažem, ali sam ćutke išla za njom. Godinama sam trpela besede tetke Telemaha; ovo sada nije bilo ništa gore od uobičajenog.

„O bračnim dužnostima“, podvukla je ona otvarajući vrata moje sobe, i ja shvatih da ovaj razgovor može da bude i mnogo gori.

Njena objašnjenja trajala su skoro čitav sat. Mogla sam samo da sedim mirno na krevetu, dok mi se koža ježila, a lice gorelo. Ona je govorila dubokim nazalnim tonovima, a ja sam zurila u šake i pokušavala da isključim njen glas. Na vrh jezika su mi bile reči: *Da li ti to radiš s ocem svake noći, kad misliš da niko ne gleda?* – ali sam ih progutala.

„A ako te poljubi u... Slušaš li ti mene, Nikta?“

Podigla sam glavu, nadajući se da će moje lice ostati bezizražajno. „Da, tetka.“

„Dabome da ne slušaš!“ Ona uzdahnu nameštajući naočari. „Samo ovo zapamti: radi šta god bude potrebno da ga nateráš da ti veruje. Ili je tvoja majka umrla uzalud.“

„Da, tetka.“

Ona me poljubi u obraz. „Znam da ćeš se snaći.“ Zastala je na vratima s izrazom setne plačljivosti – uvek je nastojala da bude ljupko potresena, ali je sada zvučala kao astmatična mačka.

„Tizba bi bila ponosna na tebe“, promrmljala je.

Zurila sam direktno u tapete s rascvetalim ružama i trakama. Mogla sam savršeno jasno da vidim svaku krivinu te gnusne šare, jer je otac potrošio mnogo para da mi kupi hermetičku

lampu u kojoj je zarobljena dnevna svetlost sijala sjajno i jasno. Koristio je svoje veštine da mi napravi savršenu sobu, ali ne i da me spase.

„Sigurna sam da je majka ponosna i na tebe“, odvratih joj ravnim glasom. Tetka Telemaha nije imala pojma da znam za nju i oca, tako da je to bila efikasna žaoka. Nadala sam se da je boli.

Još jedan plačljiv uzdah. „Laku noć“, reče ona i vrata se zatvoriše iza nje.

Podigla sam hermetičku lampu s noćnog stočića pored kreveta. Sijalica je bila napravljena od zamagljenog stakla, u obliku rascvetale ruže. Okrenuh je naopako. Na donjoj strani mesingane osnove bio je ugraviran vijugavi hermetički dijagram. Bio je jednostavan: samo četiri isprepletane linije, ona apstraktna šema čiji uglovi i zavoji prizivaju moć četiri elementa. Pošto je svetlost bila usmerena nadole, nisam mogla dobro da vidim sve šare – ali sam mogla da osetim meko pulsirajuće brujanje rada četiri elementarna srca, koja su prizivala zemlju, vazduh, vatru i vodu u smišljenoj harmoniji i prikupljala sunčevu svetlost celog dana, a onda je oslobađali kad se lampa noću uključi.

Sve u fizičkom svetu nastaje iz poigravanja četiri elementa, njihovog uparivanja i deljenja. Taj princip je jedan od osnovnih u hermetičkom učenju. Da bi hermetičke čini imale moć, dijagram mora da prizove sva četiri elementa u četiri srca elementarne energije. A da bi se ta moć slomila, sva četiri srca moraju da se ponište.

Dodirnula sam vrhom prsta postolje lampe i ispratila krivudavu liniju hermetičke čini kako bih poništila vezu lampe s vodom. S tako jednostavnim činima nisam morala da pređem preko linija kredom ili stilom; pokret je bio dovoljan. Lampa je zatreperila i svetlost je postala crvenkasta kad se poništilo srce vode, a ona ostala povezana samo s tri elementa.

Ponavljajući to sa sledećom linijom, setih se bezbrojnih večeri koje sam provela vežbajući s ocem i poništavajući magiju kao što je ova. On bi crtao dijagram za dijagramom po voštanoj

ploči i terao me da ih sve raščinim. Dok sam vežbala, on mi je glasno čitao; govorio je da to radi da bih naučila da pratim linije uprkos ometanjima, ali znala sam da to radi iz drugog razloga. Čitao mi je isključivo priče o herojima koji su umrli ispunjavajući svoju dužnost – kao da je moj mozak voštana ploča, a priče linije koje će, ako ih dovoljno puta upiše, od mene načiniti stvorenje čiste dužnosti i osvete.

Omiljena priča bila mu je o Lukreciji, koja je ubila tiranina jer ju je silovao, a zatim i sebe kako bi poništila sramotu. Tako je stekla večnu slavu kao žena savršeno čedna, žena koja je oslobodila Rim. I tetka Telemaha je volela tu priču i više puta je nagoveštavala da bi trebalo da me Lukrecija uteši, jer smo ona i ja vrlo slične.

Ali Lukreciju otac nije oterao u krevet s tiraninom. Njena tetka je nije obučavala kako da ga zadovolji.

Prelazila sam prstom poslednju liniju dijagrama i lampa se ugasi. Spustih je u krilo i obgrlih se rukama, leđa uspravnih i krutih, zureći u tamu. Nokte sam zarila u mišice, ali sam u sebi osećala samo hladan čvor. U glavi su mi se reči tetke Telemaha preplitale s lekcijama koje mi je otac držao godinama.

Probaj da mrdaš kukovima. Svaka hermetička veština mora da poveže četiri elementa. Ako ne možeš ništa drugo, lezi mirno. Kako gore, tako dole. Možda će boleti, ali ne plaći. Kako unutra, tako spolja. Samo se smeši.

Ti si nada svog naroda.

Prsti su mi se grčili grebući gore-dole po rukama, sve dok više nisam mogla to da podnesem. Zgrabih lampu i zavrljačih je prema vratima. Tresak mi je odzvanjao u glavi; brektala sam i drhtala, kao i uvek kad bih izgubila kontrolu, ali barem su glasovi prestali.

„Nikta?“ Tetka Telemaha me pozva kroz vrata.

„Sve je u redu. Suplela sam se na lampu.“

Njeni koraci se približiše, a onda se vrata otvoriše. „Da li si...“

„Dobro sam. Sobarica će očistiti sutra.“

„Stvarno si...“

„Moram da se odmorim kako bih sutra mogla da iskoristim sve tvoje savete“, odgovorih ledeno i ona onda konačno zatvori vrata.

Naslonih se na jastuke. Šta joj je? Ta lampa mi ionako više nikad neće biti potrebna.

Ovog puta se u meni rasplamsavala hladnoća straha, a ne besa.

Sutra ću se udati za čudovište.

Do svanuća sam o malo čemu drugom razmišljala.

Drugo poglavlje

Kažu da je nebo nekad bilo plavo, a ne boje pergamenta.

Kažu da su neka brodovi, kad zaplove istočno od Arkadije, stizali do kontinenta deset puta većeg od našeg – kog morska voda još nije odgurnula u beskrajnu prazninu. U tim danima mogli smo da trgovamo s drugim zemljama; ono što nismo proizvođili mogli smo da uvezemo, nismo morali da pokušavamo da ga napravimo pomoću komplikovanih hermetičkih veština.

Kažu da nekada Nežni Gospodar nije živeo u ruševinama zamka na brdu. U tim danima njegovi demoni nisu opsedali svaku senku; i nismo mu plaćali danak da ih (uglavnom) drži pod kontrolom. I nije navodio smrtnike da sklapaju pogodbe s njim za magijske usluge, koje bi ih na kraju uvek uništile.

Evo šta kažu:

Nekada davno, ostrvo Arkadija bilo je tek mala provincija Rimsko-grčkog carstva. Beše to poludivlja zemlja, koju su naseljavali samo carski garnizoni i grubi nepismeni ljudi, što su se krili po čestarima, gde su obožavali svoje stare paganske bogove, i odbijali da svojom zemljom smatraju bilo šta osim Engleske. Ali kad carstvo pade u ruke varvara – kad je Atina Partena smrvljena i sedam brda spaljeno – samo Arkadija ne beše opustošena. Princ Klaudije, najmlađi carev sin, pobeže

tamo s porodicom. Zatim okupi narod i vojsku, otera varvare i sagradi blistavo kraljevstvo.

Nijedan car pre njega, a ni kralj posle njega, ne beše tako mudar u rasuđivanju, tako strašan u borbi i tako omiljen među bogovima i ljudima. Kažu da se bog Hermes lično pojavio pred Klaudijem i naučio ga hermetičkim veštinama, obelodanjujući mu tajne koje rimsko-grčki filozofi nikad nisu otkrili.

Neki kažu da mu je Hermes obećao čak i moć da gospodari demonima. Ako je bilo tako, onda je Klaudije bio zaista najmoćniji kralj koji je ikad živio. Demoni – ti delići najgore pakosti, rođeni u dubinama Tartara – stari behu kao i bogovi, i nekolicina je uvek uspevala da pobjegne iz zatvora i dopuzi do seni našeg sveta. Niko sem bogova nije mogao da ih zaustavi, međutim, niko nije mogao da ih urazumi, jer svaki smrtnik poludi kad ih vidi, a jedino što demoni žele jeste da se naslađuju ljudskim strahom. Ali Klaudije, kažu, beše sposoban da ih utera u tegle samo jednom rečju, pa se u njegovom kraljevstvu niko nije bojao mraka.

I možda baš zato i počеше nevolje. Arkadija beše blagoslovena, a pre ili kasnije, svaki blagoslov mora da se plati.

Devet generacija Klaudijevi naslednici vladali su Arkadijom mudro i pravedno, braneći ostrvo i održavajući u životu drevna znanja. Ali onda se bogovi okrenuše protiv kraljeva, srditi zbog nekog tajnog greha. Ili se demoni koje je Klaudije okovao najzad oslobodiše. Ili su (mada se samo nekolicina usuđuje da to glasno izgovori) bogovi umrli i ostavili vrata Tartara otključana. Ma koji da je bio razlog, evo šta su bile posledice: deveti kralj umro je iznenada jedne noći. Pre nego što je njegov sin krunitan sledećeg jutra, Nežni Gospodar, princ demona, obrušio se na zamak. Za jedan sat, ispunjen vatrom i gnevom, ubi princa i rastavi dvorsko zdanje kamen po kamen. A onda nam oglasi nove uslove našeg postojanja.

A moglo je da bude i gore. Nije hteo da vlada nama kao tiranin, niti da nas zatre, kao što su to hteli varvari. Zahtevao je

samo da mu plaćamo danak za to što obuzdava svoje demone. A magijske pogodbe sklapao je samo s onima koji su bili toliko ljudi da ih traže.

Ali i to je bilo dovoljno loše. One noći kad je zatro kraljevsku lozu, Nežni Gospodar otepio je Arkadiju od ostatka sveta. Više nismo mogli da vidimo plavo nebo, lice oca Urana; naša zemlja više nije bila s kostima majke Gee.

Ne samo što se nad nama prostirala kupola boje pergamenta, ulepšana naslikanom kopijom pravog sunca, nego je svuda naokolo bila samo praznina. U svakoj senci vrebali su demoni i bilo ih je stotinu puta više nego pre. A ukoliko nas bogovi i dalje čuju, ne odgajaju više žene da kao proročice govore za njih, niti odgovaraju na naše vapaje.

Čim je svetlost zaiskrila kroz čipkane porube zavesa, odustala sam od pokušaja da spavam. Kapci su mi bili otečeni i teški dok sam se teturala prema prozoru, ali sam ipak raskrilila zavese i tvrdoglavo zaškiljila prema nebu. Ispred mog prozora rasle su dve breze, čije su grane za vetrovitih noći klepetale po staklu; među njihovim lišćem mogla sam da nazrem brda i tri sunčeva zraka, koja su provirivala nad tamnim siluetama.

Drevne pesme, napisane pre odvajanja, pevale su o suncu – o pravom suncu, Helijevim kočijama – tako sjajnom da bi zaslepilo svakog ko pogleda u njega. Pevale su o rumenoj zori, koja bi obojila istok nijansama ružičaste i zlatne; pevale su o beskrajnom plavom nebu iznad nas.

Danas ništa više nije tako. Talasasti zlatni zraci sunca liče, bar po jednom od očevih starih rukopisa, na pozlaćenu svetlost; svetlucaju, ali je svetlo slabije od sveće. Kad bi celo sunce izašlo iznad brda, nije bilo baš prijatno gledati u njega, ali ne više nego kad gledate kroz zamagljeno staklo hermetičke lampe. Najveći deo svetla dolazi s neba, a kupola krem boje je tad prošarana i tamnijim nijansama, kao pergament. Kroz nju svetlost

izgledala kao daleka vatra. Zora je samo svetliji deo neba koji se diže nad brdom, svetlo hladnije nego u podne, ali po svemu ostalom, isto kao i preko dana.

„Proučavajte nebo, ali nemojte da ga zavolite“, govorio je otac Astreji i meni hiljadu puta. „Ono je naš zatvor i simbol onoga koji nad je porobio.“

Ali to je bilo jedino nebo za koje sam znala, a od danas više nikad neću hodati pod njim. Biću zarobljenik u muževljevom zamku, a uspela ili ne u svojoj misiji – a naročito ako uspem – nema izgleda da ću ikad pobeći iz tih zidina. Zato sam samo gledala u to nebo boje pergamenta i svetlucavo sunce. Suze su mi se slivale niz obraze, a u glavi mi je sevalo.

Dok sam bila mnogo mlađa, ponekad bih zamišljala kako je nebo ilustracija u jednoj knjizi, a svi mi smo sigurni između njenih korica. Ah, kad bih samo mogla da pronađem tu knjigu i otvorim je – svi bismo pobjegli bez borbe s Nežnim Gospodarom. Skoro sam poverovala u tu svoju fantaziju pa sam jedne večeri rekla ocu: „Zamisli da je nebo stvarno...“ Odgovorio mi je pitanjem verujem li ja to da bi bajke mogle da spasu bilo koga.

U to vreme sam i dalje napola verovala u bajke. Još sam se nadala – ne da ću izbeći brak, nego da ću prvo otići na Licej, veliki univerzitet u glavnom gradu Sardu. Čitavog života sam slušala o Liceju, jer je tamo nastao Resurgandi, organizacija naučnika zvanično osnovana zbog produbljenih hermetičkih istraživanja. Imala sam samo devet godina kad je otac rekao Astreji i meni skrivenu istinu: pošto su primili povelju, u najdubljim sobama licejske biblioteke magistar magnum se, u društvu svojih devet sledbenika, prvi tajno zaklelo da će uništiti Nežnog Gospodara i poništiti odvajanje. Već dvesta godina Resurgandi radi samo na ostvarivanju tog cilja.

Ali nisam ja zbog toga žudela da posetim Licej. Bila sam opsednuta njime jer je to bilo mesto na kom su naučnici prvi put upotrebili hermetičke tehnike da pobeđe oskudicu koju nam je donelo odvajanje. Pre sto godina naučili su da gaje svilene

bube i kafu, uprkos nepovoljnoj klimi, i to četiri puta brže nego u prirodi. Pre pedeset godina jedan student je otkrio kako da sačuva dnevno svetlo u hermetičkoj lampi. Želela sam da budem kao taj student – da savladam hermetičke principe i otkrijem sopstvene izume, a ne samo da pamtim tehnike koje je otac smatrao korisnim – ne bih li postigla još nešto osim sudbine koju mi je otac odredio. Računala sam da ću, ako završim svaku školsku godinu za devet meseci, s petnaest godina biti spremna da se upišem na Licej i tamo provedem dve godine pre nego što budem morala da se suočim sa sudbinom.

Pokušavala sam da kažem tetka Telemahi za tu ideju, ali ona me je kritičkim tonom pitala da li ja to stvarno mislim da imam vremena za gajenje svilenih bubu dok krv moje majke vapi za osvetom.

„Dobro jutro, gospođice.“

Glas beše jedva čujniji od šapata. Okrenula sam se prema otvorenim vratima, kroz koja je virila Ajvi, moja služavka. Zatim se moja druga služavka Elspet provukla pored nje i nahrupila u sobu noseći poslužavnik s doručkom.

Nije više bilo vremena za kajanje. Došlo je vreme da budem jaka – kad bi samo glava prestala da me boli. Zahvalno sam prihvatila malu šolju kafe i ispila je u tri gutljaja, i soc sa dna, a zatim je vratila Ajvi i tražila još jednu. Do završetka doručka popila sam još dve šolje i osećala se spremno da se okrenem pripremanju za venčanje.

Najpre sam sišla u kupatilo. Pre dve godine tetka Telemaha ga je ukasila saksijom paprati i ljubičastim zavesama; na tapetama su bile prikazane sklopljene ruke i ljubičice. Bilo je to čudno mesto za ceremonijalno čišćenje, ali su me tetka Telemaha i Astreja čekale s obe strane kade, s bokalima u rukama. Prošle zime otac je montirao nove cevi za grejanje, ali sam zbog obreda morala da budem oprana vodom s jednog od svetih izvora; zadržala sam kad mi je tetka Telemaha prosula ledenu vodu na glavu, a Astreja zapevala devičansku himnu.